

Sygn. akt II Ka 445/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jerzy Kozaczuk
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Krzysztofa Ciepłińskiego

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2016 r.

sprawy **D. D.**

oskarżonego z art. 178a§4 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 25 maja 2016 r. sygn. akt II K 538/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. na zasadzie art. 42§3 kk orzeka wobec oskarżonego D. D. dożywotnio zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;
2. na zasadzie art. 43a§2 kk orzeka wobec oskarżonego D. D. świadczenie pieniężne w wysokości 10.000 (dziesięć tysięcy) zł;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od opłaty i wydatków postępowania odwoławczego, stwierdzając, że te ostatnie ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 445/16

UZASADNIENIE

D. D. został oskarżony o to, że w dniu 2 maja 2014 roku w miejscowości A. gm. S., województwa (...) będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce w sprawie II K 1075/08, kierował po drodze publicznej, droga krajowa nr. 17 samochodem m-ki F. (...) o nr. rej. (...), będąc w stanie nietrzeźwości, wynik 1,30 mg/l i 1,18 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu,

tj. o przestępstwo z art. 178a § 4 k.k.

Wyrokiem z dnia 25 maja 2016 r., sygn. akt II K 538/14, Sąd Rejonowy w Garwolinie:

I. oskarżonego D. D. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 178a § 4 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 37a k.k. w zw. z art. 34 § 1 i § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę ograniczenia wolności w wymiarze 2 lat ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym;

II. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym;

III. na podstawie art. 34 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. orzekł od oskarżonego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 500 złotych;

IV. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 90 złotych tytułem wydatków, w pozostałej części zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów postępowania.

Apelację od zaprezentowanego wyżej wyroku wywiódł Prokurator Rejonowy w Garwolinie, zaskarżając go w części tj. w punkcie II. dotyczącym orzeczenia wobec oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, oraz w punkcie III. dotyczącym orzeczenia od oskarżonego świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 500 zł, na niekorzyść oskarżonego i zarzucając mu:

I. obrazę przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 42 § 3 k.k. poprzez orzeczenie wobec oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, podczas gdy wskazany przepis nie pozwala na ograniczenia orzeczenia ww. środka karnego do strefy ruchu lądowego,

II. obrazę przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 43a § 2 k.k. poprzez błędne zaniechanie jego zastosowania i orzeczenia od oskarżonego świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie co najmniej 10.000 /dziesięć tysięcy/ zł w sytuacji skazania oskarżonego z art. 178a § 4 k.k., oraz błędne zastosowanie art. 34 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. polegające na orzeczeniu wobec oskarżonego świadczenia pieniężnego w kwocie 500 zł na podstawie przepisu przewidującego fakultatywną możliwość orzeczenia ww. środka karnego przy orzekaniu kary ograniczenia wolności.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów odwołujący się wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie II. poprzez orzeczenie na podstawie art. 42 § 3 k.k. wobec oskarżonego D. D. dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych,
- 2) zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie III. poprzez orzeczenie na podstawie art. 43a § 2 k.k. od oskarżonego D. D. świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 10.000 zł.

W toku rozprawy apelacyjnej prokurator poparł apelację i wnioski w niej zawarte. Oskarżony D. D. nie stawiał się pomimo prawidłowego zawiadomienia o terminie tejże rozprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna i jako taka doprowadziła do rozstrzygnięcia o charakterze reformatoryjnym.

Nie sposób nie zgodzić się z oskarżycielem publicznym, o ile wywodzi on, że w postępowaniu pierwszoinstancyjnym doszło do obrazy prawa materialnego, a mianowicie art. 42 § 3 k.k. W myśl rzezonego przepisu, sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio w razie popełnienia przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k. lub jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 173 k.k., którego następstwem jest śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, albo w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 177 § 2 k.k. lub w art. 355 § 2 k.k. był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami. Literalne brzmienie przytoczonego przepisu dowodzi, że orzekany na jego podstawy dożywotni zakaz obejmuje uprawnienia do prowadzenia **wszelkich** pojazdów mechanicznych; dotyczy uprawnień do prowadzenia **każdego** pojazdu mechanicznego. Nie jest możliwe wyłączenie **jakiegokolwiek** pojazdu mechanicznego z zakresu jego działania. Objęte są nim uprawnienia do prowadzenia pojazdów mechanicznych **we wszystkich strefach ruchu**. Nie jest dopuszczalne ograniczenie tego zakazu do pojazdów mechanicznych określonego rodzaju (vide R. A. Stefański, Komentarz do art. 42 Kodeksu karnego, [w:] M. Filar, Kodeks karny. Komentarz, WK 2016, teza 8.). Przekładając powyższe na realia sprawy D. D. skonstatować należy, że skoro wyżej wymieniony został uznany za winnego występku z art. 178a § 4 k.k., to Sąd Rejonowy był zobligowany do orzeczenia w stosunku do jego osoby środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, bez ograniczenia zakresu tego środka karnego do strefy ruchu lądowego. W związku z tym Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na zasadzie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego D. D. dożywotnio zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

W dalszej kolejności na akceptację zasługiwał także zarzut obrazy prawa materialnego w postaci art. 43a § 2 k.k., przez błędne jego niezastosowanie. Zgodnie z unormowaniem art. 43a § 1 i 2 k.k., w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k., art. 179 k.k. lub art. 180 k.k. sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 k.k. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych, a w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 4 k.k. co najmniej 10 000 zł, nie przekraczając jednak 60 000 złotych. Jako, że z treści przytoczonego przepisu wynika wprost, iż w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 4 k.k., a takiego właśnie czynu dopuścił się podsądny, obligatoryjnym jest orzeczenie świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości nie mniejszej niż 10 000 zł, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok także w ten sposób, że na zasadzie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego D. D. świadczenie pieniężne w wysokości 10.000 zł.

Z tych wszystkich względów, a także wobec niestwierdzenia uchybień, które winny zostać uwzględnionymi z urzędu, Sąd Okręgowy orzekł, jak w części dyspozytywnej swego wyroku.

Wobec okoliczności, iż do rozstrzygnięcia o charakterze reformatoryjnym doszło wskutek zawinionych błędów Sądu Rejonowego, Sąd Okręgowy kierując się zasadami słuszności, o których mowa w art. 624 § 1 k.p.k., zwolnił oskarżonego od opłaty i wydatków postępowania odwoławczego, stwierdzając, że te ostatnie ponosi Skarb Państwa.